

## **Országos hatósági ellenőrzési terv a fővárosi és megyei kormányhivatalok szociális gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörben eljáró szervezeti egységei részére**

A fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 66/2015. (III. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 7. § (1) bekezdése szerint a szakmai irányító miniszter legkésőbb az ellenőrzési időszakot megelőző 45. napig országos hatósági ellenőrzési tervet készít az irányítási jogkörébe tartozó feladatok tekintetében a fővárosi és megyei kormányhivatalok által lefolytatandó hatósági ellenőrzésekről, és gondoskodik annak az általa vezetett minisztérium honlapján történő közzétételéről.

A Korm. rendelet 7.§ (2) bekezdése szerint a fővárosi és megyei kormányhivatal a szakmai irányító miniszterek által kiadott országos hatósági ellenőrzési tervek alapján készíti el a hatósági ellenőrzési terveit az ellenőrzési időszakot megelőző 15. napig.

A gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 1.§ (3) bekezdés szerint a fővárosi és megyei kormányhivatal gyermekvédelmi és gyámügyi feladatköreinek gyakorlásával összefüggésben az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 9. § f)-i) pontjában meghatározott, valamint a törvényességi és szakszerűségi ellenőrzési hatásköröket szakmai irányító miniszterként a gyermek és ifjúság védelméért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) gyakorolja.

A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Sznyr.) 5. § (1) bekezdése szerint a működést engedélyező szerv feladatköreinek gyakorlásával összefüggésben az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 9. § f)-i) pontjában meghatározott, valamint a törvényességi és szakszerűségi ellenőrzési hatásköröket szakmai irányító miniszterként a szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter gyakorolja.

A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások igénylésének és megállapításának, valamint folyósításának részletes szabályairól szóló 63/2006. (III. 27.) Korm. rendelet 6/A. §-ának (6) bekezdése szerint a fővárosi és megyei kormányhivatal e rendelet szerinti szociális feladatköreinek gyakorlásával összefüggésben az Áht. 9. § f)-i) pontjában meghatározott, valamint a törvényességi és szakszerűségi ellenőrzési hatásköröket szakmai irányító miniszterként a szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter gyakorolja.

Jelen országos hatósági ellenőrzési terv a fővárosi és megyei kormányhivatalok szociális, gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörben eljáró szervezeti egységei által készítendő hatósági ellenőrzési tervek szakmai minimum tartalmát határozza meg.

Az ellenőrzési terveket a szakmai irányító miniszter által meghatározott szakmai szempontok figyelembe vételével kell összeállítani.

**a) Az ellenőrzési tervben meg kell határozni a tárgyidőszakban lefolytatni tervezett ellenőrzések számát és típusát.**

**a.1. Az elsőfokú államigazgatási szervek gyámhatósági ügyekkel kapcsolatos (ideértve a gyermekvédelmi pénzbeli ellátásokat is) hatósági tevékenységének ellenőrzéséhez kapcsolódóan az ellenőrzési terv tartalmazza a tárgyidőszakban lefolytatandó ellenőrzések ütemezését, az ellenőrizendő hatóságok megnevezését (havi bontásban).**

**a.1.1. Az ellenőrzések ütemezését oly módon kell meghatározni, hogy legalább 4 évente valamennyi gyámhivatal tevékenysége átfogó ellenőrzésre, és valamennyi jegyző tevékenységének jogszerűsége ellenőrzésre kerüljön.**

**a.1.2. Az adott évre vonatkozó országos ellenőrzési tervben meghatározott kiemelt területeken téma-, cél- és utóvizsgálat lefolytatása szükséges. Az egyes vizsgálatok szempontjait a c) pont ismerteti.**

a.2. Az elsőfokú államigazgatási szervek szociális pénzbeli és természetbeni ellátásokkal kapcsolatos **hatósági tevékenységének ellenőrzéséhez kapcsolódóan** az ellenőrzési terv tartalmazza a tárgyidőszakban lefolytatandó ellenőrzések ütemezését, az ellenőrizendő hatóságok megnevezését (havi bontásban).

Az ellenőrzések ütemezését oly módon kell meghatározni, hogy legalább 4 évente valamennyi járási hivatal tevékenysége – az adott évre vonatkozó éves ellenőrzési tervben meghatározott kiemelt területeken – törvényességi és szakszerűségi ellenőrzés keretében ellenőrzésre kerüljön. A 2019. évi kiemelt területeit a c.4. pont ismerteti.

a.3. A szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi **szolgáltató tevékenység ellenőrzéséhez** kapcsolódóan az ellenőrzési terv tartalmazza a tárgyidőszakban lefolytatandó ellenőrzések ütemezését, az ellenőrizendő szolgáltatók, intézmények megnevezését (havi bontásban). Az ellenőrzések ütemezését oly módon kell meghatározni, hogy legalább az Sznyr.-ben meghatározott gyakorisággal valamennyi szolgáltató, intézmény ellenőrzésére sor kerüljön. Az ellenőrzés során vizsgálni kell, hogy a szolgáltató, intézmény a jogszabályokban és a szolgáltatói nyilvántartásban foglaltaknak megfelelően működik-e. A 2019. évi ellenőrzések során követendő kiemelt szempontokat a c.2. pont tartalmazza.

b) Az ellenőrzési tervben a tervezett ellenőrzésekre vonatkozó információk legszélesebb körét nyilvánosságra kell hozni, oly módon, hogy ez az ellenőrzések hatékonyságát ne veszélyeztesse.

Az elsőfokú államigazgatási szervek hatósági tevékenységének ellenőrzéséhez kapcsolódóan, továbbá a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltató tevékenység ellenőrzéséhez kapcsolódóan az ellenőrzési terv tartalmazza az **ellenőrzés módját** (helyszíni ellenőrzés, adat- és információkérés, iratellenőrzés stb.). Szükség szerint az ellenőrzési terv meghatározza az ellenőrzés alapjául szolgáló dokumentumok típusát.

c) Az ellenőrzési tervnek tartalmaznia kell a vizsgálat tárgyára vonatkozó azon információkat, amelyek alapján az ellenőrzött hatóságok és intézmények biztosítani tudják az ellenőrzés sikerességéhez szükséges feltételek rendelkezésre állását. Az ellenőrzési tervben általános vizsgálati szempontként meg kell határozni, hogy mely jogszabályok alkalmazásának vizsgálatára kerül sor. Ismertetni kell továbbá a célvizsgálat speciális szempontjait.

2019. tárgyévben a hatósági és szolgáltató tevékenységek ellenőrzése során kiemelt cél az alábbi szakmai szempontok vizsgálata.

**c.1. A gyámügyi igazgatás tekintetében 2019. évben kiemelt cél a gyermeki és ügyféli jogok biztosítása érdekében az alábbi tevékenységek ellenőrzése:**

**c.1.1. Témavizsgálat a képviselet szabályainak érvényesülése a védelembe vétellel, a kapcsolattartással és a nevelésbe vétellel összefüggő gyámhatósági eljárásokban**

- Vizsgált időszak: 2018. január 1. – 2018. december 31.
- Vizsgálat módszere: az 1. számú melléklet szerinti adatszolgáltatás és szöveges értékelés megküldése a [gyergyam@emmi.gov.hu](mailto:gyergyam@emmi.gov.hu) címre.
- Határidő: 2019. november 15.

**c.1.2. Célvizsgálat – Örökbefogadhatóság megállapítása soron kívüli felülvizsgálattal**

- Vizsgált időszak: 2018. január 1. – 2018. december 31.
- Vizsgálat módszere: az 1. számú melléklet szerinti adatszolgáltatás és szöveges értékelés megküldése a [gyergyam@emmi.gov.hu](mailto:gyergyam@emmi.gov.hu) címre.
- Határidő: 2019. június 30.

**c.1.3. Célvizsgálat – Örökbefogadhatóvá nyilvánítás**

- Vizsgált időszak: 2018. január 1. – 2018. december 31.

- Vizsgálat módszere: az 1. számú melléklet szerinti adatszolgáltatás és szöveges értékelés megküldése a [gyergyam@emmi.gov.hu](mailto:gyergyam@emmi.gov.hu) címre.
- Határidő: **2019. június 30.**

**c.1.4. Célvizsgálat – A családba fogadással és a családbafogadás felülvizsgálatával kapcsolatos gyámhatósági tevékenység**

- Vizsgált időszak: 2018. január 1. – 2018. december 31.
- Vizsgálat módszere: az 1. számú melléklet szerinti adatszolgáltatás és szöveges értékelés megküldése a [gyergyam@emmi.gov.hu](mailto:gyergyam@emmi.gov.hu) címre.
- Határidő: **2019. szeptember 30.**

**c.1.5. Célvizsgálat – Az ideiglenes hatályú elhelyezés és az ideiglenes hatályú elhelyezés felülvizsgálatának gyámhatósági gyakorlata**

- Vizsgált időszak: 2018. január 1. – 2018. december 31.
- Vizsgálat módszere: az 1. számú melléklet szerinti adatszolgáltatás és szöveges értékelés megküldése a [gyergyam@emmi.gov.hu](mailto:gyergyam@emmi.gov.hu) címre.
- Határidő: **2019. április 15.**

**c.2. A szociális és gyermekjóléti szolgáltató tevékenységhez kapcsolódóan kiemelt cél a bentlakásos intézményekben élő ellátottakkal megkötött megállapodások alaki megfelelőségének, valamint az ellátott nagykorú gyermekével a térítési díj megfizetésére vonatkozó megállapodások vizsgálata.**

**c.2.1. A fővárosi és megyei kormányhivatalnak a bentlakásos intézmények éves ellenőrzése során szükséges megvizsgálnia, hogy az ellenőrzés évében és az azt megelőző évben megkötött megállapodásokban ki szerepel aláíró félként (ellátott, törvényes képviselő, gondnok, meghatalmazott) akkor, ha az ellátott**

- bíróság által a bentlakásos szociális intézményben történő elhelyezéssel kapcsolatos jognyilatkozatok tekintetében cselekvőképességében részlegesen korlátozó gondnokság alá helyezett,
- bíróság által cselekvőképességében teljesen korlátozó gondnokság alá helyezett,
- cselekvőképtelen vagy állapotánál fogva cselekvőképtelen, de cselekvőképességét bíróság még nem vizsgálta, vagy erre vonatkozó ítélet még nem született meg.

A vizsgálat során szükséges az ellenőrzött intézmények gyakorlatának feltárása az ellátottak iratanyagának áttekintésével. Az összesített megállapításokat kérjük 2019. december 15. napjáig az [szgyzsffitkarsag@emmi.gov.hu](mailto:szgyzsffitkarsag@emmi.gov.hu) e-mail címre megküldeni.

**c.2.2. A fővárosi és megyei kormányhivatalnak szükséges megvizsgálnia a nem állami vagy egyházi fenntartású bentlakásos intézmények éves ellenőrzése során, hogy hány ellátott esetében került megkötésre a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 117/D. § (1) bekezdése szerinti megállapodás, illetve ennek hiányában hány esetben került sor perindításra, és a bírósági eljárás milyen eredményre vezetett. A vizsgálat eredményét kérjük fenntartói típusonként összesítve 2019. december 15. napjáig az előzőekben megjelölt e-mail címre megküldeni.**

A 2019. évi rendes ellenőrzések során **fokozottan szükséges vizsgálni, hogy a gyermekek napközbeni ellátásának 2017. évi átalakulásával valamennyi engedélyes tekintetében megtörtént-e a szolgáltatási-formaváltás és ezzel egyidejűleg, a változások/törlések a szolgáltatói nyilvántartásba is bejegyzésre/törlésre kerültek-e. A tapasztalatokra az éves hivatali beszámolóban szükséges kitérni**

**c.3. A szociális és gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni ellátásokkal kapcsolatban kiemelt terület:**

**c.3.1. Az időskorúak járadékára vonatkozó jogszabályok érvényesülésének vizsgálata** valamennyi járási hivatal esetében, különös tekintettel a 2018. év január 1-jén hatályba lépett jövedelemhatár és ellátási összeg vizsgálatára.

- Vizsgált időszak: 2018. január 1.-2018. december 31.
- Vizsgálat módszere: iratanyag vizsgálata, szükség esetén helyszíni ellenőrzés
- Határidő: a megállapítások eredményeit 2019. július 31-ig kérjük megküldeni az [stf@emmi.gov.hu](mailto:stf@emmi.gov.hu) e-mail címre.

Az ellenőrzést lehetőség szerint valamennyi járási hivatalt érintően és a vizsgált időszakban keletkezett ügyek teljes körű (ha az ügyiratok száma meghaladja a 10-et, akkor legalább 10 db ügyirat) áttekintésével kell elvégezni.

**c.3.2. Az aktív korúak ellátására való jogosultság megállapítására irányadó eljárásjogi szabályok érvényesülésének vizsgálata** valamennyi járás hivatal esetében, abból a szempontból, hogy az eljárás során bekérésre kerül-e az ügyféltől olyan (általa önként nem megadott vagy csatolt) adat vagy dokumentum, amelynek megadására vagy csatolására az Ákr. előírásai szerint az ügyfél nem lenne felszólítható.

- Vizsgált időszak: 2018. január 1.-2018. december 31.
- Vizsgálat módszere: iratanyag vizsgálata, szükség esetén helyszíni ellenőrzés
- Határidő: a megállapítások eredményeit 2019. július 31-ig kérjük megküldeni az [stf@emmi.gov.hu](mailto:stf@emmi.gov.hu) e-mail címre.

Az ellenőrzést lehetőség szerint valamennyi jegyzőt érintően és a vizsgált időszakban keletkezett ügyek teljes körű (ha az ügyiratok száma meghaladja a 10-et, akkor legalább 10 db ügyirat) áttekintésével kell elvégezni.

d) Az ellenőrzési terv összefoglalóan tartalmazza az előző tárgyévi ellenőrzések tapasztalatait, illetve azt, hogy ezen tapasztalatok mennyiben befolyásolták a tárgyévi ellenőrzési terv kialakítását.

e) A fővárosi és megyei kormányhivatalok szociális, gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörben eljáró szervezeti egységei ellenőrzési terveiket honlapjukon közzéteszik.

**A fővárosi és megyei kormányhivatalok szociális, gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörben eljáró szervezeti egységei részére szóló 2019. tárgyévi hatósági ellenőrzési tervet jóváhagyom és közzétételéhez hozzájárulok:**

Budapest, 2018. október „25”

  
.....  
Fülöp Attila